

**მასწავლებელთა პრაქტიკის ცვლილება ინტეგრირების
მულტიდისციპლინური მოდელით სწავლებისას**

თამარ აბულაძე

თამთა დოლიძე

ნათია კობახიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე განათლების ადმინისტრირების
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

პროგრამა: განათლების ადმინისტრირება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნათია ანდლულაძე, ასოცირებული პროფესორი

თანახელმძღვანელი: ეკატერინე სლოვინსკი, მონვეული ლექტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2019

განაცხადი

„წარმოდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორები ვაცხადებთ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩვენს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად“.

თამარ აბულაძე

თამთა დოლიძე

ნათია კობოძე

თარიღი: 25.06.2019

მადლობა

მადლობა გვინდა გადავუხადოთ ყველას, ვინც დაგვეხმარა აღნიშნული პრაქტიკის კვლევის განხორციელებაში. პირველ რიგში, მადლობას ვუხდით თანამშრომლობისთვის კვლევაში აქტიურად ჩართულ სკოლის დირექტორს, მასწავლებლებს, მოსწავლეებსა და ადმინისტრაციას. ასევე განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით თემის სამეცნიერო ხელმძღვანელებს, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებულ პროფესორს ნათია ანდლულაძეს და ამავე უნივერსიტეტის მონვეულ ლექტორს ეკატერინე სლოვინსკის კვლევის ჩატარებისა და სამაგისტრო ნაშრომის შექმნის პროცესში განეული დახმარებისთვის.

სარჩევი

აბსტრაქტი	1
ABSTRACT	3
შესავალი	4
თავი 1: სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა	6
1.1. სიღრმისეული სწავლება	6
1.2. ინტეგრირებული კურიკულუმი	9
1.3. ინტეგრირებული სწავლების მოდელები	13
თავი 2: კვლევის მიზანი და საკვლევი კითხვები	19
თავი 3: პრაქტიკის კვლევის მეთოდოლოგია	21
3.1. პრაქტიკის კვლევა, როგორც კვლევის დიზაინი	21
3.2. მონაცემთა შეგროვების მეთოდები	22
3.3. კვლევის შეზღუდვები	24
3.4. კვლევის ეთიკა	25
თავი 4: კვლევის პროცესი	26
თავი 5: პრობლემის იდენტიფიცირება	29
5.1. დიაგნოსტიკური კვლევის აღწერა	29
5.2. დიაგნოსტიკური კვლევის შედეგები	30
თავი 6: ინტერვენციები და მათი შედეგები	32
6.1. ინტერვენცია N1: „ადამიანები ჩვენ გარშემო“	32
6.2. ინტერვენცია N2 - „რატომ ქმნიან ადამიანები ნივთებს?!“	38
6.3. ინტერვენცია N3 – „დღესასწაულები“	45
თავი 7: შედეგების განხილვა	50
7.1. ცვლილებები მართვის დონეზე	51
7.2. ცვლილებები სწავლების დონეზე	53
დასკვნა	56
რეკომენდაციები	57

ბიბლიოგრაფია.....	59
დანართები	62
დანართი N1 - სამუშაო ჯგუფის შეხვედრების გრაფიკი.....	62
დანართი N2 - პრეზენტაცია კვლევაში ჩართული მასწავლებლებისთვის.....	64
დანართი N3 – ინტერვენციების გეგმები.....	70
დანართი N4 - სამუშაო ჯგუფის შეხვედრებზე დაკვირვების ანგარიშები	74
დანართი N5 - გაკვეთილებზე დაკვირვების ანგარიშები	78
დანართი N6 - კოლექტიური რეფლექსიის ანგარიშები.....	109
დანართი N7 - ინტეგრირებული კურიკულუმის ჩარჩო	117

აბსტრაქტი

ინტეგრირებული სწავლება აქტიურად განიხილება, როგორც სწავლა-სწავლების ალტერნატიული მიდგომა. თუმცა მისი სასწავლო პროცესში დანერგვა დაკავშირებულია გარკვეულ გამოწვევებთან, რომელთა შესწავლა და გადაჭრის გზების მოძიება, ერთ-ერთი კერძო სკოლის საჭიროებიდან გამომდინარე, პრაქტიკის კვლევის ფარგლებში ვცადეთ.

პრაქტიკის კვლევა შერჩეულ სკოლაში 2018-2019 წლებში ჩავატარეთ. თანმიმდევრულად განხორციელებული ინტერვენციების ციკლების შედეგად შესაძლებელი გახდა სასურველი შედეგის მიღწევა. კვლევის მონაწილეებმა მიიღეს ინტეგრირებული კურიკულუმის შექმნასთან დაკავშირებული საჭირო გამოცდილება და პრაქტიკის შეცვლის გზით გამოსცადეს სწავლა-სწავლების ახალი მოდელი, რომლის დანერგვასაც უახლოეს მომავალში უფრო დიდი მასშტაბით გეგმავენ.

კვლევის მთავარ მიგნებად შეგვიძლია დავასახელოთ ინტეგრირებული სწავლების დანერგვის მოდელის (ე.წ. მენეჯმენტის ფორმა) შექმნა, რომლის დახმარებითაც მასწავლებლები გეგმავდნენ კურიკულუმის კვირეულებს და ზომავდნენ ინტეგრაციის ხარისხს საგნებს შორის. მსურველები თავისუფლად შეძლებენ აღნიშნული ინსტრუმენტის გამოყენებით მულტიდისციპლინური კურიკულუმის შექმნას.

პრაქტიკის კვლევის განხორციელების პროცესში მივმართეთ ფოკუსირებული დაკვირვებისა და კოლექტიური რეფლექსიის მეთოდებს. პრობლემის დიაგნოსტიკისას მასწავლებლებთან გამოვიყენეთ კოლექტიური რეფლექსიის მეთოდი, გაკვეთილებსა და ჯგუფის შეხვედრებს კი დავაკვირდით ფოკუსირებული დაკვირვების ინსტრუმენტებით. ამავე მეთოდებით ვიხელმძღვანელებთ შედეგების შეფასების ეტაპზეც.

კვლევის პროცესში გამოიკვეთა მულტიდისციპლინური მიდგომების სასკოლო მიზანთან, ანუ სიღრმისეულ სწავლა-სწავლებასთან თავსებადობა. ამას გარდა, საგნის მასწავლებლებმა შეძლეს რეალური თანამშრომლობა სასწავლო პროცესის

ერთობლივად დაგეგმვის მიმართულებით, რამაც მათ პრაქტიკის შეცვლისა და კვალიფიკაციის ამაღლების, მოსწავლეებს კი ინტეგრირებულ სასწავლო გარემოში განვითარების შესაძლებლობა მისცა.

საკვანძო სიტყვები: პრაქტიკის კვლევა, მასწავლებელთა პრაქტიკის ცვლილება, სიღრმისეული სწავლება, მულტიდისციპლინური მოდელი, ინტეგრირებული კურიკულუმი.

ABSTRACT

Integrated learning is actively considered as an alternative approach to teaching and learning. However, the introduction of its learning process is related to some of the challenges we have studied and solving ways we have tried in the framework of the study, based on the need for one of Tbilisi private schools.

We conducted practice research in the selected school in 2018-2019. The successive interventions cycles resulted in the desired result. The participants of the study received the necessary experience related to the creation of an integrated curriculum and experienced the new model of teaching-learning, which is intended to be implemented in a larger scale in the near future.

The main findings of the research can be to create an integrated teaching model (the so-called management form), with the help of which teachers planned curriculums and measures the integration level between the subjects. Those interested in will be able to create a multidisciplinary curriculum using this instrument.

In the course of the Practice Research, we addressed the methods of focused observation and collective reflection. While diagnosing the problem we used the collective reflex method, the lessons and the group meetings with observation tools. By the same methods we have also conducted the evaluation phase.

In the course of the study, the multidisciplinary approaches have been identified with the school goal, i.e., compatibility in-depth learning-learning. Besides, the teachers of the subject were able to make real cooperation in the planning of the study process, which allowed them to change the practice and improve their skills, and let the pupils develop in an integrated learning environment.

Key words: Practice research, change of teachers' practice, in-depth training, multidisciplinary model, integrated curriculum.